

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Štev. 6.

V Mariboru, dne 8. februvarja 1900.

Tečaj XXXIV.

Deželna razstava v Gradcu.

Drugo leto 1901 bo v Gradcu deželna razstava. Odločilni nemški krogi v Gradcu so bili tako ljubeznivi, da Slovence te razstave niti niso naznanili. Noben slovenski list na Spodnještajarskem ni dobil poziva, naj prijavi Slovence nameravano razstavo in povabi Slovence na razstavo. Nemci v Gradcu nas ne poznajo.

Razstava bo stala deželo seveda veliko denarja. Tudi mi Slovenci bomo morali soplacovati. Nemci so povabljeni na razstavo, razstavili bodo svojo pridelke in proizvode ter si s tem pridobili novih odjemalcev in kupovalcev. Mi Slovenci nismo povabljeni, ne bomo imeli od razstave nobene koristi, a placovati bomo morali . . .

Bilo bi umestno, da spodnještajarski Slovenci javno pribijemo to žaljivo preziranje, koje se nam dogaja zopet v tem slučaju. Naj izvedo tudi na zgoraj in pri drugih narodih, kako se z nami ravna. Po našem mnenju bi bilo najboljšé, da «Slovensko društvo v Mariboru», kojega delokrog se sme raztezati na celi Spodnještajar, skliče kmalu shod, na kojem osvetlimo ravnanje naših ljubeznivih sodeložanov ter označimo naše stališče. In da nam ne bo nihče mogel očitati, da smo nestrpni, da smo prehitro razžaljeni, lahko pod častnimi pogoji celo izrečemo pripravnost, da se udeležimo razstave.

Seveda se mora potem razstavi, ako Slovenci sodelujemo, tudi na zunaj poznati, da se je udeležujeta obe štajarski narodnosti.

Odbor za razstavo, kateri je sedaj popolnoma iz Nemcev sestavljen, se mora preosnovati in privzeti vsaj tretjino svojih udov izmed Slovencev. Na razstavi mora vladati stroga dvojezičnost, kajti le takrat ima razstava tudi za slovenske obiskovalce pomen. Za Spodnji Štajar se mora na razstavi določiti povsodi poseben oddelek, kjer bo imela slovenščina prvo mesto.

Pozabljeni Jugoslovani.

Ko lani nemška večina v našem deželnem zboru niti ni pripustila, da bi se predlog zaradi slovenske meščanske šole v Št. Juriju ob južni železnici pretresaval v šolskem odseku in ko so vsled tega globoko užaljeni slovenski poslanci takoj zapustili deželno zbornico in Gradec, tedaj se je vzdignil sin slovaških starišev dr. pl. Schreiner, krepko zagovarjal ponemčevalno politiko štajarskega deželnega odbora in šolskega sveta ter med burnim odobravanjem oholih Nemcev zaklical: «Zakaj pa bi ne ponemčevali Slovencev?» Nemška večina v našem deželnem zboru torej nima nobenih skrbi za blagostanje, za srečo in napredek slovenskih Spodnještajarcev, ampak za nje ima le pobiralnik visokih davkov in polno skledo ponemčevalnih predlogov. Spodnještajarski Slovenci se morajo vsled tega vedno braniti pred vsiljevanjem nemštva in nasledek je, da je Spodnji Štajar priča neprestanega narodnega boja, ki slabi naš gospodarski in prosvetni napredek.

Kakor pri nas, tako je tudi na Koroškem, Goriškem, v Trstu in Istri. Slovenci po teh pokrajinah se nevoljno vprašujemo: Ali nam je res treba tega vednega vsiljevanja nemščine in italijanščine? Ali smo mi samo zaradi tega na svetu, da postanemo del nemškega oziroma italijanskega naroda. Gotovo ne! A mi Slovenci smo po teh pokrajinah v manjšini, nemške in laške večine pa delajo z nami, kar hočejo, a osrednja vlada na Dunaju se za nas ne briga, ampak pripušča, da se nadaljuje narodnostni prepir in boj. To ne sme iti tako dalje! Mi Sloveuci hočemo napredovati v omiki in gospodarstvu, kakor drugi narodi, a ker nas napadanje drugih narodov v tem oziru zadržuje, zato je osrednja vlada poklicana, da nam priskoči na pomoč in uredi pri nas Jugoslovanih prežalostne narodne razmere. Mi dajemo državi vse, kar zahteva od nas, zato je tudi država dolžna nam dati, kar mi od nje zahtevamo za svoj nadaljni obstanek. Mi ne preziramo države, država torej tudi nas ne sme prezirati.

Poklicani tolmači naših želj nasproti državni vladi so naši državni poslanci. Sedaj ko je vlada začela spravo med Čehi in Nemci, imajo naši poslanci dolžnost, ostro prijeti vlado, zakaj prezira še nadalje nas Jugoslovane, zakaj tudi pri nas ne začne urejevati vnebovpijočih narodnostnih razmer. In ako ne ugotovi našim željam, potem je ni treba podpirati. Naši poslanci so že enkrat zamudili opozicijo, namreč v preteklem letu, ko so Mladočehi začeli obstrukcijo. Naj je sedaj drugikrat ne zamudijo!

Listek.

Na jug!

Črtica s pota. — Avguštin Stegenšek.

(Dalje.)

4.

Posebno znamenite so v Benedkah posvetne stavbe. Za mesto so še bolj značilne ko cerkve, če izvzameš ono sv. Marka. Pelji se od železnične postaje po velikem prelivu: ob vsaki strani te pozdravljajo marmornate palače, ena lepša ko druga. Kolikokrat so jih že opevali pesniki, kolikokrat slikali slikarji. In vendar je ta lepota za umetnika vedno nova, ker vsak jo uprizori po svoje, nikdo pa je ne zadene, kakor je v resnici. Le glej! Tam-le v gondoli se ziblje zamišljen mladenič z nemškimi kodrami, gotovo bodoči Goethe, ker z nekako zadrego suče zdaj svinčnik med prsti, zdaj se ozira okoli in išče izvornih mislij. Tam-le na sredi ceste vidiš fotografa, tam-le slikarja. Na sredi mostu, ki vodi pri akademiji čez preliv, je razpel svoje platno slikar. V pisanih barvah rastejo na njem palače in cerkve, počasi sicer, počasi, a lepe, morda še lepše ko v naravi. Ljudje drvijó

mimo njega. Kdo bi se zanj zmenil! To je v Benedkah vsakdanje.

Biser Benedk je veliki zaliv, ki je ob obeh straneh kakor vkovan v srebrne obroče belomarmornatih palač. Ni ga lepšega prizora, kakor zvečer se voziti po njem. Iz oken palač žari vesela svetloba, po obrežju pelje električna luč in cel venec svetilnic sije na obeh straneh iz zaliva; v daljavi so videti vedno bližje in bližje, slednjič se združijo v ognjeni črti, poprek pa ju vežejo luči z mosta Rialto. Proti sredi širokega preliva pa vlada tema. Kakor ponočna ptica švigne zdaj gondola mimo tebe, zdaj smukne druga brez luči pa tudi skoro brez glasu. Le kadar gondolijer privzdigne veslo in se voda razcepi v širokih kolobarjih ali pa s pojočim glasom opozori na svoj prihod, tedaj šele začneš prodirati temo, da bi ujel z očmi brzega soseda na vodi. Pa tudi morje ni celo mirno. Zmirom se giblje, valček se poriva za valčkom, morje rekel bi, diha. Nad njim pa plavajo v vlažnem zraku ubrani glasovi večernih zvonov. O krasne Benedke! Kdo bi na vas pozabil! Kdo bi ne obnavljal raj spominov na vas! In vendar! Marsiktera palača ni razsvetljena na zvečer. Mogoče da gospode ni doma; pa dostikrat tudi tam primanjkljaj prebiva, katerega ne zakriva ves marmornat sijaj. Plemenite rodovine so obu-

božale in država je kupila z izposojenimi denarji — njih palače za muzeje, ali pa so prišli v roke kakemu Angležu, ki pride vsako leto le na par tednov radovat se te krasote. Pa tudi nižje sloje tlači revščina in ni menda nikjer tako hudega beraštva ko v Benedkah.

Benedke so tudi mesto slikarstva. Pozno se je šele začelo razvijati, a zaradi živih barv je bilo kmalo na dobrem glasu. Sprva so slikali beneški umetniki le svete stvari, Mater Božjo, angelje in svetnike za cerkve. Ob cerkvenem zaslužku so zrastle in se spolnili. Benedke štejejo več svetovnoznanih slikarjev za svoje; ti spajajo z izrednimi naravnimi darovi tudi veliko osebno izurjenost. Najbolj prisrčen se mi je zdel Janez Belini. Iz njegovih slik, rekel bi, diha pobožnost. Največji mojster pa je Ticijan. Kar je slikal, ali verske ali posvetne predmete, vse je pogodil. A iz verskih sije bolj svečanost ko pobožnost in v posvetnih se je preveč udal popačenemu okusu svoje dobe. Zadnjo pot so hodili tudi njegovi vrstniki; njen konec pa je bil — propad beneškega slikarstva. Kako se dandanes trudijo Benedke, da bi postale zopet središče umetniškega gibanja! Letos so priredile že tretjo mednarodno umetniško razstavo. Čeprav jo je počastil sam laški kralj, vendar ni bila kaj posebnega. Kako je razvoženo umetniško polje! Vsak išče

Politični ogled.

Spravna pogajanja med Čehi in Nemci so se začela zadnji ponedeljek na Dunaju. Ministerski predsednik dr. pl. Koerber je pozdravil odposlance, na to pa sta po jeden Čeh in Nemec prebrala izjave svoje stranke. Čeh dr. Engel je rekel, da je to le začetek sprave med narodi, ki se mora izvršiti po vsej Avstriji. Nemec dr. Funke pa je takoj izzival ter izrekel staro neumno zahtevo Nemcev po nemškem državnem jeziku. Ker bodo Nemci pri vsaki priliki izzivali Čehe, zato nihče ne upa, da bi se Čehi in Nemci res pogodili.

Na Dunaju bodo prihodnji mesec dopolnilne volitve v mestni obč. zbor. Bržkone se bodo štiri stranke udeleževale volilnega boja: krščanski socialci, liberalci, nacionalci in socialisti. Liberalci se že sedaj pripravljajo na volitve, kajti njim se še vedno sanja o lepih časih, ko so bili neomejeni gospodarji v mestnem zboru. Krščanski socialci bodo na vsak način imeli hud boj, ako hočejo zmagati.

Županom zlate Prage je izvoljen Staročeh dr. Srb. Ne poroča se, ali je sprejel častno izvolitev. Dosedaj je bil Mladočeh dr. Podlipny župan, ki je bil zaradi svojega čistega značaja in svoje odločnosti v narodnih stvareh pri vseh priljubljen in čislán.

Veliki štrajk v čeških in moravskih premogokopih še vedno ni končan. Bogati delodajalci se nočejo pogajati z delavci, čeprav so zahteve delavcev nizke in upravičene. Le v Moravski Ostravi bo štrajk menda kmalu končan, ker so delodajalci pripravljeni ugoditi vsaj nekaterim delavskim željam.

Tržaškim Slovincem je dalo novo Koerberjevo ministerstvo prvo zaušnico. Dosedaj je rekurze proti nepravilni sestavi volilnih zapisnikov reševalo tržaško namestništvo, odslej pa bo o tem odločeval s Koerberjevim dovoljenjem tržaški mestni svet, to je isti svet, ki dosledno prezira vse slovenske zahteve in žali tržaške Slovence o vsaki priliki. Naši poslanci pravijo, da hočejo Koerberja soditi po njegovih dejanjih. Evo tukaj jedno dejanje.

Bolgarski knez Ferdinand je jako častihlepen mož in zato je že dolgo časa njegova najsrčnejša želja — kraljeva krona. Govori se, da se mu ta želja kmalu izpolni, če bo le ruski stric v to dovolil.

Moč Rusije se v Aziji neprenehoma širi, tako da je začelo postajati strah nekatere evropske države. V zadnjem času je

prevzela Rusija poročstvo za državno posojilo perzijske države v znesku 20 milj. rubljev. Za to prijaznost ji je Perzija dovolila, da si sme zidati na perzijskih tleh nekatere železnice in da se smejo ruske čete pomikati skozi perzijsko ozemlje. To je gotovo dovolj.

Vojska v Južni Afriki. V ponedeljek se je raznesla iz Londona po celi Evropi vest, da je angleški general Buller zopet prekoračil Tugelo ter da koraka proti Ladysmithu. Takoj drugi dan pa se je iz Londona zatrjevalo, da vojno ministerstvo ne ve ničesar o prehodu Bullerjevem čez Tugelo. Torej je bržkone cela reč bila zopet samo izmišljena, da se angleško ljudstvo vsaj za par ur navduši za vojsko v Južni Afriki. V angleškem drž. zboru pa opozicija hudo prijemla vlado, ker je tako nepremišljeno začela vojsko.

Književnost.

Uvod v narodno gospodarstvo.

(Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' économie pratique“ uredil Vekoslav Kukovec. V samozaložbi. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Strani 158, mala 8°; se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.)

Tako se glasi naslov lepi knjižici, ki je izšla v slovenski narodni tiskarni v Mariboru kot ponatis iz strokovnega lista »Popotnika.« Priznati moramo, da smo se je iz dvojnega vzroka zelo razveselili: prvič, ker jo je spisal mlad, nadpoln vseučilišni dijak g. Vekoslav Kukovec, ki nam s tem obeta, za premili naš narod še marsikaj lepega in koristnega spisati; drugič pa, ker obdeluje knjižica obsekoristno in važno snov. Narodno gospodarstvo je za nas Slovence neizmerne pomena; ako se gospodarstveno živahno probudimo in postavimo na trdno in neomahljivo stališče, potem nam je zavarovan obstanek v nevarnem in pretežavnem boju s sovražnimi silami.

Le-ta knjižica je spisana v lepem, lahko umljivem in poljudnem slogu; jezik je čist in skoraj povsem nepomanjkljiv; izrazi so krepki, jedrnat in ljudskim nazorom prikladni. O čem pa govori? Tistemu, ki se hoče gospodarstva v širnem pomenu poprijeti, hoče poljudno razložiti najvažnejše in najpotrebnejše pojme. Postavimo razlaga, kaj je: Korist in vrednost, lastnina, kaj se pravi delati? Kaj je denar, cena, kredit, kapital ali glavica, obresti, koalicija in štrajk, kaj je asocijacija, konkurenca in monopol, kaj konzumpcija in kupčija? Taki in enaki izrazi iz narodnogospodarskega polja se razložijo ter z vzgledi

razjasnijo. Po časnih take izraze vedno in vedno čitamo, a malokdo jih dobro razume; ne ve, kaj pomenijo, radi tega je treba, da o njih dobimo dobre in jasne pojme. To namerava ta dična Kukovčeva knjižica; zato jo bo vsak, ki se z gospodarskimi vprašanji peča, z veseljem in z veliko koristjo čital. Spisana je v priprostitih dvogovorih: učitelj se razgovarja z učenci in s kmetovalci ter jim čedno razlaga narodno gospodarstvo. Tak način opisovanja in pripovedovanja nas živo spominja na najlepšo knjigo, kar jih Slovenci imamo, na »Blažeta in Nežico« od našega nesmrtnega Slomška.

Želeli bi bili pri izdajanju knjige samo to-le: V uvodu ali kjer si bodi v opombah naj bi bil vrli pisatelj povedal, da je izvirnik že l. 1874 izšel, torej v času, ko so imeli gospodarstveni pojmi deloma drug pomen, kakor danes; kajti na nobenem polju se ni v zadnjih 30 letih zvršil tak prevrat, kakor na gospodarstvenem; tudi pri posameznih razlaganjih bi bilo dobro opozoriti na današnje nazore.

Sicer pa — g. Kukovec zasluži vse priznanje in njegovo prvo večje delo v blagor slovenskega ljudstva, le-ta knjižica, se vsem gospodarjem najtoplejše priporoča. Dr. A.

Dopisi.

Iz Majšperga. V nedeljo dne 28. jan. imelo je naše kmetijsko bralno društvo svoje zborovanje. Udeležilo se je istega precejšnje število naših kmetov. Predsednik č. g. Jakob Marinič otvoril zborovanje s prav umestnim govorom. Govoril je o važnosti bralnih društev v sedanjem času, kako se naj kmetje istega poslužujejo ter je pričujoče prav gorko spominjal, naj v prav obilnem številu pristopijo k temu za vsakega kmeta velevažnemu društvu, na kar je tudi zopet pristopilo lepo število novih udov. Po končanem govoru g. predsednika prevzel je besedo tukajšni kaplan č. g. Vogrinec Janez. V jako zanimivih besedah razvil je kmetom važnost združenja in podpiranja med kmetovalci ter je razložil imenitnost zadrug in veliko potrebo taistih v sedanjih slabih okoliščinah.

Nato je sledil govor podpredsednika gsp. Janeza Žunkoviča, šolskega voditelja v Naprah. Ta je na jedni strani hvalil za dobre stvari in napredek v gospodarstvu se brigajoče kmetovalce, na drugi strani pa je z resnimi in krepkimi besedami grajal zasplost in brezbriznost onih kmetov, kateri še sam sebi nočejo pomagati, ter roke križem držeč čakajo na oni zlati čas, kedar jim bodo pečeni ptiči v usta prileteli. Mesto, da lepe

svojo stezo, da bi prišel do slave. Posebno je to značilno za slikarje. Z velikim zanimanjem sem opazoval s te strani njih dela na razstavi. Ta kar v luskinah maže barvo na platno in slika bolj z držalom nego s čopičem, a njegova podoba — pogled na švicarske ledene vrhe in snežnike — je od daleč krasna; oni zopet nam pričara pred oči ples ponočnih vil v luninem svitu, vse v modri barvi in sanjavih obrisih, nerazločno od blizu in čudno od daleč. Ta se veseli nagote in pohotnosti, oni išče zabave s slikanjem perutnine in ptičev, drugi psov, drugi zopet sadja in butelk in vsega, kar spravijo kuharice na mizo. Kolikor pa sem videl verskih predmetov, te bi bil lahko preštel vse na prste obeh rok, in izmed teh menda nobeden ni bil za cerkev, če izvzameš k večjemu eno »sladko« podobo Matere Božje. Tako daleč je torej prišla umetnost. Ker nima pravca, ker ne pripozna nravnih načel, je zdvojena sama s seboj. In tudi gledavca se polasté taki čuti in nekako sam seboj nezadovoljen zapusti razstavine dvorane, v katerih je toliko umetniškega truda, toliko dela, toliko upov, a tako malo pripoznanja in še manj pravega uspeha.

Kako dušno veselje pa je opazovati dela starih mojstrov! Ako prideš v Benedke, nikar ne zamudi si ogledati akademije! Neprecen-

ljivi umetniški zakladi, ki so tam nakopičeni, so res večinoma naropani iz cerkev in odpravljenih samostanov, a vpričo njih pozabi človek, da je v dvorani in ne v cerkvi, ker se jim vidi na prvi pogled, da so slikani za oltar, da je njih namen povzdigniti revnega človeka in ga približati Bogu. Tu je cela zgodovina beneškega slikarstva. Začneš z okretnimi starimi mojstri, z njih spretnejšimi učenci greš naprej, s Ticijanom se v duhu povzdigneš, da gledaš njegovo Marijino vnebovzetje, pozneje z žalostjo vidiš posvetni duh siliti v svete podobe. Pavel iz Verone predstavlja na pr. obed Kristusov v farizejski hiši. Gostje, ki sedijo okoli mize so — benečanski mogotci. Na levi delijo strežniki zlato in srebrno posodo z jedili in točijo rujno kapljico. Vino in jedi gredo potem z leve na desno iz roke v roko. Tako spaja in veže ves prizor — misel na telesno ugodnost! Kje je tukaj ona gostija, katero je opisal evangelist? Tako nam je umevno, da nima obstanka umetnost, kateri manjka idej.

Težko sem se ločil iz Benedk. Oziral sem se nazaj, ko je vlak ropotal čez most, ki veže mesto in kopnino in sloni na 222 kamnitih lokih. Teh mislij se nisem niti znebil, ko smo dirjali po dolgočasni ravnini, katera nas je spremljala noter do padovanskih gričev. Kako je prijetno za oko zagle-

dati zopet višave! Tukaj torej raste glasovita padovanske kapljica, tukaj je tudi doma moj prvi laški učitelj: Giambetista Bonin. Njegovo priporočilo je bilo res kaj vredno. Ljubeznivost kardinalove in lepote Benedk ne bom pozabil žive dni.

(Dalje prih.)

Smešničar.

Lov na volke. — A: Lov na volke utegne biti za lovce posebno veselje? — B: Res! Vendar tudi nevaren je včasih; zakaj volki so prav strašne zveri. — A: O tem ne dvojim; pa lovci se vendar podpirajo med seboj? — B: Ne vselej. Glejte, jaz sem šel pred nekaj leti na Poljskem na volkove. Bilo nas je kakih deset lovcev. Kar se volk iz gozda naravnost v me zakadi. Vsi lovci zbeže — moja puška se sproži — in po meni bi bilo, če bi me ne bil rešil moj zvesti pes. Ta namreč zgrabi volka, in začneta se grizti, da je groza. — A: Pa kateri je bil močnejši, pes ali volk? — B: Da — tega ne morem določiti; zakaj grizla in borila sta se, dokler nista drug drugega popolnoma požrla in ni ostalo nič — razven njiju repov.

in solnčne zimske dneve za pečjo sede prejavkajo in tožijo o slabih letinah in neugodnih sedanjih razmerah, naj bi šli rajši v vinograd in akoravno bi se jeden dan njihovega dela malo poznalo, prekopal bi se pa vendar le v kakih 30 lepih zimskih dnevih kos, na katerega bi se lahko nasadilo najmanjše 300—400 amer. trsov in ako je pri hiši več delavcev, nasadil bi se v treh do štirih letih ves vinograd z amer. trsjem in javkanja bil bi konec. Nadalje je govoril o različnih nezgodah pri kmetijstvu. Omenil je posebno, da je trtna uš tako rekoč le sreča za kmetijstvo in ne nesreča ter je to tudi prav jasno dokazal. Razložil jim je v kratkih potezah, kako se nasprotuje trtni uši, kako se naj deluje proti peronospori in proti takozvanemu plesnivcu. Konečno pa je še obljubil, da bode zopet, kakor pretečeno leto, vsako drugo nedeljo nadaljeval pouk o trtoreji, posebno o napravljanju amer. trsja, o sadjereji, o živinoreji itd. ter jim zagotovil, da bode društvo to leto gledalo na to, da se bode naprosil tudi ta ali oni potovalni učitelj, kateri bode ves poduk popolnil. Da bi pa tudi ta poduk bil v trajen prid in korist našim pridnim Majšperskim kmetom, v to pomozi Bog! S temi besedami končal je govornik svoj govor. Nato se je izvolil sledeči odbor: č. g. Jakob Marinič, župnik, predsednik; gosp. Janko Žunkovič, šolski voditelj v Naraplah, podpredsednik; č. g. Janez Vogrinec, kaplan, tajnik; gospod Janez Korže, veleposestnik, blagajnik; gg. J. Sagadin, Zdravko Sagadin, Rober Karol, A. Korošec, Simon Mesarič in Štefan Gaiser, kmetje, odborniki. Izvoljeni so po takem sami jako delavni odborniki in zatorej lahko upamo, da bode delovanje našega društva v tekočem letu zelo uspešno in blagotono za naše uboge kmetjsko ljudstvo.

Želeli bi še samo, da bi nam narodnjaki in prijatelji ubogega kmetjskega ljudstva iz drugih krajev poslali nekaj dobrih knjig, da bi jih zamogli podajati našim za branje vnetim kmetovalcem, da bi se po njih obvarovali nesramnega socialnega duha, ki veje od Pragerskega proti nam zmiraj bolj in bolj. Ljudstvo bi jih željno prebiral, ako bi jih le dobilo. Zatorej se obrnemo do vseh istih podpirateljev blagih namenov, ki so s knjigami ali morebiti z denarjem preobloženi, naj nas podpirajo v tem slučaju, in naj nam pomagajo odvrčati pogubonosno sapo, ki hoče spriditi naše dobre ljudi. Vsak še tako majhen dar bodemo z največjo hvaležnostjo sprejeli.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Ponosno sme biti »Bralno društvo pri Sv. Marjeti« na svoj občni zbor 28. jan.; zakaj pokazal je ta dan, da je društvo prvo leto svojega obstanka preživelo častno in plodonosno, nadalje pa tudi, da udje vedó ceniti prizadevanje odboro, ki meri le na razvoj in procvit društva. Velika dvorana je bila natlačena, da še hodniki zunaj so bili polni poslušalcev, ko je predsednik otvoril shod povdarjajoč namen občnega zbora, kakor tudi »Bralnega društva« sploh. Z veseljem in ponosom, rekel je, sme gledati društvo na prvo leto svojega obstanka in odbor upa, da bodo udje zadovoljni z njegovim postopanjem. Razložil je nadalje vzroke, zakaj da je društvo s svojim občnim zborom združilo ob enem slavnost v čast in proslavo velikega škofa A. M. Slomška. Na to so se vrstila med navdušenimi pesmimi poročila odborova, iz katerih posnamemo naslednje: Društvo je imelo pretečeno leto 156 udov, med temi 12 zunanjih. Priredilo je podučne shode, dve veliki slavnosti, eno na čast slovanskim apostolom sv. Cirila in Metoda ter velik koncert s tombolo. — Ustanovilo si je knjižnico, ki šteje na koncu prvega leta 273 lepih knjig različne vsebine, imelo je 13 raznih slovenskih časnikov. Kako da so udje pridno rabili knjižnico in časnike, povejo nam številke. Posodilo se je 1408 knjig, 1075 časnikov med 1108 izposojevalcev. Dohodkov je imelo društvo skupaj 227 gld. 47 kr., stroškov 184 gld. 23 kr.,

tako da še mu je ostal precejšnji prebitek za prihodnje leto. Pri vpisovanju udov se je oglasila velika večina starih in tudi mnogo novih udov in vedno še prihajajo. Pri volitvi je bil stari odbor voljen z vsklikom na novo.

Sedaj nastopi željno pričakovan vlč. gsp. dr. Medved ter z njemu pristno zgovornostjo in navdušenostjo v izbranih besedah proslavlja slavnega vladiko kot učitelja slovenskega naroda, kot pisatelja, kot škofa in slovenskega domoljuba. Pazljivo je poslušalo mnogostevilno občinstvo izvajanja dičnega govornika, ki je podal najprej kratek životopis Slomškov. Živo je na to naslikal njegovo delovanje na polju šolstva in narodne omike s tem, da je učil ljudstvo ter mu tudi spisal primernih, izvrstnih knjig. Iz njegovega škofskega delovanja je posebne važnosti njegovo trudapolno prizadevanje, da je sedež lavantinskih škofov bil premeščen v Maribor. Kazal je na razliko, ki je vsled tega nastala. Pri prejšnjih birmovanjih verniki v slovenskih krajih, ki so bili pod sekovsko škofijo, niso slišali nikdar svojih škofov, ker ti jezika ljudstva niso poznali. Od Slomškovih časov je to povsem drugače. Nazadnje je govornik ginljivo povdarjal Slomškovo čisto ljubezen do slovenskega ljudstva in jezika, kar mu je napravilo sicer mnogo nasprotnikov; opominjal navzoče k nasledovanju blagega škofa ter sklenil svoj poljudni, prepričevalni govor s trikratnim »Slava«-klicem na slavljenca. — Ljudstvo je navdušeno pritrdjevalo in ko se je predsednik zahvalil velč. gsp. govorniku, navdušenih »živijo« ni bilo konca ne kraja. Pevski zbor še je zapel nekaj mičnih pesmic, med drugim Slomškovo »Preljubo veselje« in občinstvo se je razšlo s željo, da bi bralno društvo še priredilo večkrat tako veselo in ob enem podučljivo zabavo.

Iz dravinjske doline. Čudili smo se, ko smo bili dne 22. jan. na volitvi za okrajni zastop iz kmetijskih občin, in smo videli skoraj celi zgornji del našega okraja na strani nemčurških Bistričanov. To je že res, da se je z vsemi sredstvi na nje uplivalo, da nekaterim celo zapovedalo, da morajo nemčurški voliti. Pa to nam je nerazumljivo, kako more kmet, ki je vendar od Bistričanov neodvisen, se dati tako pregovoriti. Milo se nam je storilo, ko smo videli može, ki niso pravočasno spoznali, da ne Bistričanje, ampak mi dolinci smo njih pravi bratje. Ali ste morda nekateri zato potegnili z Bistričani, ker so vas za kandidate postavili kakor: Kumer iz Spodnje Ložnice, Smogavec iz Htinja, Zafosnik iz Spodnje Novevesi in Golob iz Vrhloga? Pomislite! Tudi Krošlina, Urleba, Novačana in Roberja so v svoje kandidate sprejeli, a ti kot narodno zavedni može se niso dali pregovoriti, ampak so odločno narodno volili. Vzemite si te za izgled, da ako vam bode še kedaj čast zastopati občino, da ne boste več v svojo skledo pljuvali. Upamo pa, da si bodo dotični občani premislili, predno vas drugokrat zopet volijo.

Vse se danes družijo. Vsi stanovi storijo vse mogoče, da se sami zastopajo. Mi kmetje pa bi bili vedno tako neumni, da bi samo plačevali, a z našim premoženjem pa drugi gospodarili in zapovedovali? Prijatelji! Kaj bi porekel svojemu sosedu, kateri bi bil tako predrzen in ti hotel zapovedovati to in ono pri tvoji hiši? Bi mu li ne pokazal vrat reki: Tu sem jaz gospodar, pa ne ti. Ravno tako je pri okrajnem zastopu. Naš okraj ima 108.000 kron davka. Od te svote plača mesto Slov. Bistrica 8800 kron. Trga Makole in Studenice 3800 kron. Veliki obrtniki 2460 K, in kmetje sploh 93.740 kron. Te številke nam dovolj jasno kažejo, da bi morali mi kmetje zares biti edini gospodarji v okrajnem zastopu, ker plačujemo tako ogromno svoto davka. Vi vsi, kateri niste spoznali dosedaj svoje zmote, naj vam odprejo vsaj te številke oči, da boste v bodoče bolje videli, zakaj da si naši nasprotniki toliko prizadevajo dobiti krmilo okraja v svoje roke. Razumite sedaj, da se gre tukaj zato, kdo bo z vašim denarjem gospodaril? Berite toraj ta dopis večkrat

vi volilci iz Buchberga, Ačko župan iz Cigonce, volilec iz Gornje Bistrice, Gornje Ložnice, Črešnjeveca, Frajhajma, Kalš, Kolberga, Spodnje Ložnice, Spodnje Novevasi, Spodnje Polskave, Sv. Martina na Pohorju, Vojtine, Smrečno, Tinja, volilec iz Smidsberga, in Hans Vouk iz Pekla, da ravnate drugače, če vam še bo sploh kedaj Bog tako milostliv, da boste kot volilci zastopali svoje občane, kar se pa vendar ne bo več zgodilo? Imejte tedaj pred očmi zgoraj navedene številke, in gotovo ne boste nikoli več z nasprotniki volili. Vi občani iz zgoraj navedenih občin, prevdarite prav dobro pri vsaki volitvi od sedaj naprej, koga da boste volili, in kdo da bo tudi resnično vaše koristi zastopal. Mož, kateri ni trdno vaših nazorov in je omahljiv, ne volite ga nikdar, da vam sramote ne napravi. Bistričanom pa svetujemo, naj tudi oni pazno preberejo ta dopis, mogoče, da se njim oglasi vest, ker vedó naj, da možje, katere smo mi volili, so jeklene volje in diamantne vztrajnosti. Oni bodo vedeli pravočasno vse gorje od nas odvrčati. Prepričani pa smo, da je bila ta volitev zadnja šola za nas, ker od sedaj naprej se bomo tesno združili in bomo v kratkem napravili veliko kmetijstvo zadrugo v Slov. Bistrici s konzumnim društvom. Bodočnost nam bo pokazala, kdo bo dalje obstal, ali mi slovenski kmetje ali nemčurški Bistričanje? A še nekoga ne smemo pozabiti. To je g. Krausdorfer, štacunar v Peklu. Dobro naj pomisli, od koga živi, ker kakor hitro bomo videli, da je on proti nam, naj bo prepričan, da ne vidi v kratkem času niti enega izmed nas več v svoji prodajalnici. Svetujemo mu toraj, ako ne misli z našimi zastopniki glasovati, naj ostane doma. Naše zastopnike pa prosimo: Objavite nam vsak sklep seje, vsa imena, kateri bodo za in proti glasovali. Ob enem nas takoj poučite, kaj nam bo vse storiti in kako ravnati, ker na Vas stavimo vse zaupanje. — Skupaj toraj kmetje! Združimo se, ker v slogi je moč.

Več kmetov volilcev.

Izpred Brežic. (Žalostne razmere.) Rešite nas, mi poginjamo, kajti viharji današnjih časov pretijo nas potopiti v morju tujega kapitalizma. Denarje za dolgove, obresti, za davke in domače potrebe ni od nikoder vzeti. Kaj je vzrok temu? Prasičji izvoz iz naše občine je popolnoma zaprt. Zaradi malenkosti se zapre cela srenja, broječa devet vasi. Nihče ne pomisli, koliko kmetov je s tem hudo hudo prizadetih, ker je mnogo kmetov, ki redijo po 20 do 30 glav svinj za prodaj, zdaj pa že več tednov ni smeti ž njimi na semenj. Pomislite, koliko zlo za kmeta, ki stavi svoje največje zaupanje na svinjerejo, sedaj pa se mu najtrdnjeja opora spodmakne.

Želeti je, da bi se naši gg. poslanci vendar bolj krepko potegnili za nas uboge kmete, naj bi se zakon o svinjski kugi ali boleznih nekoliko bolj oblašil, tako da se samo okuženi kraj ali vas zapre, pa ne cela občina.

S poljskimi pridelki je ravno taka! Mi smo izročeni na milost in nemilost tujih trgovcev-odjemalcev. In vendar se nihče ne gane, da bi kaj storil v tej reči. Mi kmetje se veselimo, ko čitamo v »Slov. Gospodaru«, kako se naši bratje po drugod organizirajo v kmetjske zadruge in si s tem utrujejo svoj obstanek. Vprašamo se ubogi trpini, ali smo mi zadnji na svetu v našem »zakotu«? Mar smo mi zato ustvarjeni, da bi samo trpeli, pa nič imeli, ali nas je ljubi Bog obdaril z rodovitnimi njivami in obširnimi travniki, da bi tujec od njih dobiček imel, mi pa samo delo?

Ne in ne, to je za nas, mi sami moramo uživati sad našega truda. Bratje, vstanimo torej, kajti naš nasprotnik čuje, hodi okoli in se trudi, kako bi nas uničil. Toraj na delo, ker resni so dnovi, a trud in delo nam Bog blagoslovi! — Ustanovimo si zadrugo, katera bo imela namen naše poljske pridelke spraviti na svetovni trg. Ker pa so pri nas tudi izvrstni travniki, umestna bi bila tudi zadruga

mlekarna, ki bi donasala lepe dohodke kmečkemu posestniku!

Uljudno prosimo častite gospode rodoljube v Brežicah, prirediti nam kako ljudsko veselico, na katero povabite tudi ljubljene kmečkega organizatorja g. Ivana Kača, ki bo nam iz prijaznosti razložil pomen zadruga in kako se ustanovi. Želeti je, da bi prišel med nas večkrat tudi potovalni učitelj, da bi nas poučil kaj o živinoreji in kako se travniki gnojé zlasti z umetnimi gnojili, katerih mi ne poznamo. Kdor je naš prijatelj, naj nam pomaga k združenju, kajti kjer delujeta skupno kmet in gospod, tam je »trden rod«.

Več kmetov.

Iz Šoštanja. Volitve v okrajni zastop šoštanjski so končno vendar enkrat pri kraju. Izvršiti bi se imele že pred letom dni, a gsp. Z. je akte o volitvi volilnih možev v kmečkih občinah bojda založil (!!), zaradi česar se je volitev novega odbora zavlekla skoro za celo leto. Naši narodni nasprotniki se volitve v posamezne skupine niso udeležili; razven obeh veleobrnitov, katera vstopita v skupščino brez volitve, in razven gsp. Viktorja Haukeja, katerega je volil narodni obč. zastop trga Šoštanj, so vsi člani okr. zastopa pošteno in odločni Slovenci. Vsejedno pa ima nova okrajna skupščina precej drugačno lice nego prejšnja. Na vsak način je bilo neumestno, da se ni v skupini kmečkih občin izvolil za občini Št. Ilj in Št. Janž vsaj po jeden zastopnik, kakor je bila navada že od nekelej. Drugič pa se nam čudno zdi, da se je prejšnje število dosedanjih zastopnikov, kateri so se vedno pošteno potegovali za koristi okraja, nadomestilo z novimi. Prav je sicer, da se dobé nove moči, katere lahko obilo koristijo skupščini s svojim uplivom in svojim znanjem; prav je tudi, da mokrači iz Št. Andraža, ki so zvitemu koristolovcu na ljubo uničili dobro ime poprej ugledne in zavoljo miru in lepe uzajemnosti na široko okoli znane občine, v okrajnej skupščini nimajo svojega zastopnika. A da ste se dve odlični občini povsem in brez vzroka prezrli, je pregrešek, ki bi lahko imel sitne posledice. Pri izbiranju novih zastopnikov se je po možnosti oziralo na različne stanove in to je vsekako hvalevredno. V zboru sede torej trije duhovniki, dva zdravnik, dva graščaka, jeden odvetnik, c. kr. notar, jeden učitelj, šest tržanov in dva veleobrnitov; ostali so vrli kmečki možje. Dne 27. t. m. so bile volitve v novi odbor. Za načelnika je bil izvoljen naš čislani dež. poslanec in župan, g. Ivan Vošnjak, skoraj enoglasno. Namestnik njegov je g. Vinko Ježovnik, župan v Velenji. Dalje je zbor izvolil: za veleposestvo vlč. g. dekan Jakob Lampl; za veleobrt gsp. tovarnar Fr. Woschnagg starejši; za trge gospod Franc Rajster; za kmetske občine gsp. Martin Pirtovšek, župan na Paki in iz cele skupščine gg. Vinko Ježovnik in dr. Franc Mayer, odvetnik v Šoštanju. — Kakor je že pri volitvah sploh navada, tako tudi ta volitev ni bila vsem skupščinarjem po volji. Pomisliti je pa treba, da je odborniških mest le sedem, in da je dobro, če odborniki stanejo večinoma blizu načelnika, da se lažje udeležijo razpisanih sej. Gledati je pa treba, da se izvoli ob prihodnji volitvi, ko se prestavi po starej navadi sedež načelnika zopet v Velenje, večina odbornikov iz Velenja in okolice, da ne bode zamere. Novemu zastopu, posebno pa še odboru, pa želimo uspešno, složno delovanje v korist celemu okraju ter ga opominjamo posebno na eno poglavitno njegovo nalogo: na znižanje okrajnih priklad, ki znašajo letos — celih 38%! Da se jim posreči ta za nas velevažna naloga, v to pomoz Bog in modrost naših okrajnih zastopnikov!

Maribor. (Gledališčna predstava.) Veliki lepaki na mestnih ogalih so naznanjali zadnjo nedeljo zabave veselim Mariborčanom, da priredi na večer delavsko bralno in pevsko društvo »Maribor« v Narodnem domu gledališčno predstavo z uprizoritvijo »Revčka Andrejčka.« Čeravno lepaki niso dolgo oznanje-

vali večerne predstave, kajti nemški pobalini so jih hitro potrgali in pomazali, vendar je bila zvečer velika dvorana Narodnega doma polna slovenskega občinstva. Igra je v obče jako ugajala. Glavno ulogo revčka Andrejčka je igral gsp. Janša po občnem mnenju izvrstno. Vložene pesmice o Narodnem domu, o raztrganih lepkih in nemški omiki bile so pozdravljene z viharim, burnim ploskanjem, znamenje, da so ugajale. Dovršeno sta igrala tudi gsp. Planinšek neumnega Anžeta in g. Vajda izživelega Zvitoroga. Uloge Jeklenove Ane (gca. Zdolšek) in France (gca. Košar), deklet Jerice (gca. Malenšek) in stare ubožice Neže (gca. Kolarič) so bile dobro priučene in igrane. Jeklena je predstavljal g. Košar, Grešnika g. Železnik, Domena gsp. Petzko, Zmikavta prav dobro g. Kögl, Nosana gsp. Herjavič in Pavla g. Nerat. Da bi se v igri izpuštile nekatere debele kletvice, ki gotovo niso v prilog ljudski omiki, bilo bi nujno pričakovati, ako se igra ponovi. Med dejanji je igrala mariborska veteranska godba, kateri priporočamo, da se priuči kmalu tudi slovenskih komadov. Če pomislimo, da je društvo »Maribor« mlado društvo, da je večina igralcev bila tokrat prvič na odru, moramo sklepčno priznati, da je večer izpal v čast društvu.

Iz Sevnice. Pred kratkim ste objavili dopis iz Sevnice, ki je poln pritožb proti odboru našega »Bralnega društva« češ, da le ta premalo stori za narodno probujanje, da ima večidel le nemške časopise, da ima mej udi le enega fanta itd. Po tem dopisu soditi Vaš dopisnik Sevnice še niti videl ni (pač, pač! Rodil se je v Sevnici in prebiva tam. Opomba ured.), ali pa je čisto krivo poučen; gotovo pa je, da sam ni ud bralnega društva, ali da vsaj ne zahaja v bralno društvo. Kar se namreč tiče »fantov«, šteje jih naše bralno društvo 18. (osemnajst) mej svoje ude; kar se pa tiče »nemških listov«, je le tretjina vseh listov nemških, to pa radi tega, ker se mora društvo na želje svojih udov ozirati. Seveda so mej temi tudi »Südst. Post«, »Süden« in »Agramer Tagblatt«, ki pa menda niso preveč nemško nacionalni. Kar pa se tiče dela za narod, bilo je pač dopisniku prosto, priti k občnem zboru ter tam predlagati, kako da bi se uspešneje delovalo: Če bi bil njegov nasvet res pameten, gotovo bi se po njem ravnali. Veselice, gledališke predstave itd. bile so le od inteligence obiskovane; kratko, naj pride Vaš dopisnik s svetom, potem bomo govorili. Nečemo prepira, ter se ne spuščamo v polemiko, a to smo videli, da so Vašemu dopisniku tukajšnje razmere povsem neznane, in da tudi ni čital »Mucharja«, kajti sicer bi vedel, kako sodi svet o »sicer jako inteligentnem slovenskem narodu« v tem okraju. Toliko v pojasnilo.

Bralno društvo v Sevnici.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Poverjenikom družbe sv. Mohorja! Nekaj tednov še in nabiranje udov Mohorjevih bo končano. Ljudje pa počasi prinašajo goldinarčke. Ni torej zadosti, da poverjenik enkrat z dvema, tremi besedami opomni Mohorjane njihove dolžnosti, nego treba je ljudi pogosto opozoriti na družbo in še posebno povedati, katere lepe knjige dobimo jeseni. Poverjeniki vsi, pa tudi drugi rodoljubi in udje, še posebno naročniki in bralci »Slov. Gosp.«, delujte in agitujte neumorno celi ta mesec, da nas bo lavantinskih Mohorjanov v letu stoletnice rojstva Slomškovega vsaj toliko kot lani, ako ne več!

Osebnosti. Učitelj na ptujski gimnaziji, g. I. Wester je imenovan stalnim gimnazijskim učiteljem na gimnaziji v Novem mestu. — Dne 22. jan. t. l. je bil v Gradcu promoviran doktorjem prava g. Josip Goričar,

doma iz Mozirja. Posvetil se bode diplomatski službi.

Slovenski kažipot. Slišimo, da naše mariborsko glavarstvo ne trpi samoslovenskih kažipotov in da zahteva povsod dvojezične. Okrajno glavarstvo seveda nima nobene pravice, zahtevati dvojezičnih napisov, in kjer se je taka zahteva stavila ali se še bo, naj se nam takoj naznani.

Živinozdravniške študije je dovršil na Dunaju naš rojak g. Anton Uršič.

Veliki ples v Narodnem domu je sijajno uspel. Slovenci so zopet enkrat tudi v tem oziru pokazali, da nam v Mariboru še ni odklenalo. Fina družba iz Maribora in iz spodnjega Štajerja se je znašla ta večer na svetlem parketu in gospodje imeli so ves čas priložnost občudovati ljubke in elegantne plesalke. In če so pri zadnjih figurah te ali one kvadrile, pri katerih je plesalo po 60 parov, dame tvorile kako posebno skupino — bilo je gledati to — kakor velik šopek pomladanskih rožic. Verjetno toraj, da je bilo jako veselo in da se je plesalo do rane jutra. Da nam nasprotniki zavidajo tak uspeh, to pa nas veseli, saj vemo — kakšne so veselice v kazini. Zato pa smo še bolj ponosni in se spominjamo besed: »Pustite pse, da lajajo, to kaže le, da jahamo«. — Dne 24. t. m. v soboto se priredi v Narodnem domu maskaradni ples. Mi opozarjamo vse tiste, ki se ga mislijo udeležiti, da se takoj obrnejo na »maskaradni komite Narodni dom« glede na vstopnice, ki se bodo glasile na ime. Pri vhodu bo jako stroga kontrola; da bi nepoklican prišel v dvorano pri velikih pripravah je v tem oziru absolutno izključeno. Gostje naj so v tem oziru povsem mirni. Za kotiljon je pripravljeno marsikaj, kar bo občinstvo prav veselo presenetilo. Za zanimive kostume in skupine, ki nas posetijo tudi že vemo in želeli je le, da se jih javi še več, da bo večer prav vesel in zanimiv.

Slovenska predstava. V nedeljo se bo ponavljala v »Narodnem domu« ljudska igra »Revček Andrejček«. Začetek ob pol 3. uri. Cene so znatno znižane. K obilni udeležbi vabi društvo »Maribor«.

Veliki ples v Narodnem domu. Zadnji četrtek je priredila mariborska čitalnica sijajen ples v krasnih prostorih »Narodnega doma«. G. Pichlerju in tovarišem se je vzbudila želja, da si ogledajo zabavo. Že v spodnjih prostorih jih je krasota slovenske stavbe tako prevzela, da so začeli peti, najprej slovenski, potem pa tudi nemški. Toda ko so zapeli nemški, zagodla je muzika odhodnico in Pichlerja ter tovarišev že čez par minut ni bilo več v »Narodnem domu«. Muzika pa je svirala Slovincem dalje plesne komade!

Volilni shod bo imel deželni poslanec dr. Fr. Jurtela v nedeljo dne 11. febr. t. l. popoldne po večernicah pri Sv. Križu tik Slatine v Ogrizkovi gostilni. Pridite v obilnem številu, kajti zborovanje bo velezanimivo!

Na Sladki gori je umrl vpokojeni učitelj g. Anton Šebat v 65 letu svoje starosti. Bil je dobrega srca in prikupljivega značaja. Svetila mu večna luč!

Pišce. 2. febr. smo pokopali Janeza Urek velikega posestnika v Globokem. Ranjki je bil rojen l. 1831 in kremenitega značaja. Pobožen, naroden, a osobito usmiljenega srca do ubogih, — v tem zadnjem oziru je bil skoro predober. Ljubil je iskreno slovensko domovino in že s pokojnim dr. Razlagom sodeloval pri narodni prebui. Pogreb je bil veličasten. Brežiški čitalničarji so peli nagrobno. Kot posebno znamenitost njegove skromnosti je omeniti, da si je izvolil najpriprostejši prostorček na pokopališču, rekoč: »Nisem bil v življenju bahač, še po smrti nočem biti!« Svetila mu večna luč! — Dne 4. febr. smo obhajali tukaj prelepo, ali zelo redko svečanost, zlato poroko. Ženin Jožef Polanec je rojen 1825, nevesta pa Marija roj. Šušterič 1828 l. Oba sta še prav krepka, vesela in čila. Ker se nihče ne ve spomniti na enak slučaj v tej župniji, je bila ogromna

množica ljudstva pri tej ganljivi cerkveni svečanosti in marsikdo je točil solze ganjenosti. Pokazalo je ljudstvo, a v prvi vrsti njih otroci, sorodniki in sosedi, kako jih radi imajo. Daj jima Bog še vsaj 60letnico včakati!

Iz videmske dekanije. Pišejo nam: Srce nas je zbolelo, ko je prinesel »Slovenski Gospodar« novico, da nas naš tako priljubljeni vlč. g. dekan zapustijo in nastopijo vuzeniško nadžupnijo. Kar srce ljubi, o tem tudi jezik govori. To velja v polni meri o g. dekanu. Preteklo je v jeseni še le 5 let, kar so prišli na Videm, pa vendar so si v tem kratkem času pridobili srca ne le svojih župljanov, ampak vseh, cele dekanije. Kako so bili za božjo čast vneti, nam kaže lepa cerkev, kateri so pridobili mnogo dobrotnikov, a se tudi sami niso vstrašili, ako je bilo treba seči v lasten žep. Človek sicer vse, tudi najhujšo bol pozabi, a Vas in Vašega delovanja tukaj pozabili ne bomo. Kličemo pa Vam: Bog blagoslovi tudi na novi postaji Vaše delovanje, da bi obrodilo toliko sadu, kakor ga je pri nas. Kakor ste prosili tukaj za nas, ne pozabite tudi gori na svoje nekdanje župljani, mi pa bomo molili za Vas!

Zlata poroka. Zakonska Janez in Marija Šeler v Dobovi pri Brežicah sta obhajala 4. t. m. obdana od svojih otrok, unukov in sorodnikov slovesno v cerkvi in na domu zlato svojo poroko; mož je star 78, žena pa 77 let, obadva še zdrava in krepka.

Na Spodnji Polskavi se priredi gospodarski shod v nedeljo, t. j. 11. svečana t. l. ob 1 uri popoldne v šolskih prostorih ter pride poučevati ustanovitelj gospodarskih zadrug g. Ivan Kač iz Žalca. Ustanovili bomo zadrugo za Spodnjo Polskavo in bližnjo okolico, namreč Sele, Pokošje, Zgornja Polskava, Buchberg, Požeg, Pragersko in Ješenco. Dragi gospodari, pridite obilno na ta važen shod in vsak naj popoldne v šoli počaka, da bo mogoče takoj ustanoviti tako potrebno in važno društvo. Vse uljudno vabi občinski odbor na Spodnji Polskavi.

Umrli je v Celju 6. t. m. Lovro Dobaj, dolgoletni sluga celjske čitalnice. Pokojnika moramo pohvaliti kot lep vzgled krščanskega moža; dičila ga je vkljub njegovi visoki starosti neutrudljiva delavnost. — Svetila mu večna luč!

Nevaren pes. Iz Celja nam pišejo: Mlad pes tukajšnjega trgovca Jakovitscha je dne 4. m. opoldne pograbil in odnesel nekoga dveletnega otroka izpred oči prestrašenih starišev ter ga vlekel po celi rotovski ulici. Se le prizadevanju večjih ljudi se je posrečilo, iztrgati od strahu polumrtvega otroka psu iz zrela. Otrok je precej poškodovan. Ako bi bil lastnik psa slučajno Slovenec, bilo bi sedaj celo mesto nad njim; g. Jakovitsch pa slučajno ni Slovenec, torej tudi ni celo mesto nad njim.

Slovenski groši jim dišijo. K temu poročilu Vašega dopisovalca iz Celja imel bi pripomniti: Res je, da so uslužbenci nemških trgovin v občevanju s slovenskimi strankami sila prijazni, da, mnogo bolj, kakor uslužbenci slovenskih trgovin. Da pa mi kmetje vkljub temu opuščamo nemške trgovine, temu vzrok je naša probujena narodna zavest. Slovenskim trgovcem pa bi bilo vsekako priporočati, da se v svoj lastni prid preskrbujejo le z uslužbenci prijaznega in prikupljivega vedenja.

Celjski okoličan.

Razglas zaradi ustanovitve c. kr. zaloga za prodajo soli v Celju in Ljubljani, nadalje zaradi znižbe cene jedilne soli pri c. kr. uradu za prodajo soli v Trstu. Vsled naredbe c. kr. finančnega ministerstva z dne 17. januarja 1900 l. št. 3489 se ustanovite v srho preskrbe južnega Štajerskega in kranjske dežele c. kr. zalogi za prodajo soli počenši s 1. dnem marca l. 1900 v Celju in Ljubljani. V teh se izdaja bela istrijanska morska sol za ceno 18 K 80 vin. in živinska sol za postavno ceno 10 K računši po 100 kil in sicer brez ovoja od založne tehtnice. Od tistega časa

naprej se zniža cena jedilne soli pri ces. kr. uradu za prodajo soli v Trstu od 19 K 30 v. na 18 K 80 vin. Prodaja morske soli, ki se prejema iz zaloga soli v Ljubljani in Celju, nadalje iz urada za prodajo soli v Trstu je dopuščena le v okolicah (deželah) Istrije, teržaški, goriški in gradiščanski, kranjski in južno-štajerski t. j. vstevaje politične okraje Slov. Gradec, Maribor in Ljutomer. Prodaja morske soli iz teh treh zalog v druge namesto omenjene okolice (dežele) je potemtakem prepovedana in podvržena dohodnijski kazni v zmislu pravil §§ 319 in 322 dohodarstvenega kazenskega zakona.

Društvene zadeve.

Mariborska šola. Darovali so mladi rodoljubi v Št. Magdaleni 6 K. Živeli nasledniki!

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Štefan pri Žusmu 18 K, Sv. Peter pri Mariboru 10 K, Sv. Janž na Dravskem polju 21 K, Buče 18 K, Črešnice 6 K, Sv. Marija Magdalena v Mariboru 160 K, Ruše 14 K, Sv. Lovrenc pri Mariboru 18 K, Sromlje 10 K, Sv. Marko niže Ptuj 22 K, Makole 64 K, Gornja Polskava 18 K 4 h, Spodnja Polskava 6 K 66 h, Marnberg 10 K 20 h, Ormož 15 K 32 h, Sv. Jurij pod Taborom 126 K, Sv. Kunigunda na Pohorju 20 K, Rogatec 100 K, Dobje 14 K.

Hoče. Katoliško gospodarsko in bralno društvo v Hočah priredi dne 18. svečana 1900 veselico s sledečim vspešnim: 1. Govor. 2. Poučno-gospodarsvena razprava (govor g. K. Majovšek). 3. Deklamacija. Med posameznimi točkami svira godba. 4. Prosta zabava z godbo. Začetek točno ob 4. uri. Na svidenje!

Bralnodruštvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. ima v nedeljo, dne 11. t. m. po večernicah veselico s slavnostnim govorom, petjem in z gledališko igro. Šaljiva tombola in prosta zabava v gostilni g. Alt-a.

Vinorejsko društvo v Slov. gor. ima 11. februarja t. l. svoje glavno zborovanje z običajnim vspešnim. Voli se novi odbor, poroča se o društvenem gibanju, g. Belé, potovalni učitelj, bode o trtojevi govoril. Pri krčmarju Josipu Selak bode tudi sedaj se vršilo zborovanje, kateri bode skrbel za dobro kaplico in kak prigrizek. Zvečer bode prosta zabava. Prav vljudno Vas povabimo k tej skupščini, saj do živega spoznamo, da nam je potreba pouka v vinorejstvu, da krenemo v tej kmetijski stroki na boljše in se v naše lepe Slovenske gorice zopet povrne blagostanje. Vse se zboruje, tega je tudi nam kmetom potreba: V slogi je moč! Možje, fantje na svidenje!

V Konjicah priredi kat. polit. društvo drugo predpepelnično nedeljo dne 18. febr. t. l. ob 3 uri popoldne »besedo« v proslavo papeža Leona XIII. Ker bo XXIX. obletnica obstanka tega društva, se bode tudi društveni odbor volil. Odlični govorniki so se napovedali. Zato se pričakuje mnogo društvenikov in po njih upeljanih prijateljev društva.

V Zrečah se je zborovanje tamošnjega političnega in bralnega društva minolo nedeljo obneslo izborna. Več priobčimo v prihodnji številki.

Kmetijske zadruge v Jarenini II. poučni shod v nedeljo dne 28. jan. je imel lepo število poslušalcev kmetov. G. M. Jelovšek nas je navduševal za umno živinorejo ter nam podal mnogo porabnih navodil. Po njegovem nasvetu smo sklenili ustanoviti v področju naše zadruge bikorejsko zadrugo. V ta namen smo takoj vložili prošnjo na deželni odbor za potrebne pripomočke; prosili smo tudi za kulturnega inženirja, da preišče naše travnike in zemljo in nam da primerne nasvete, kako si jo lahko izboljšamo v najkrajšem času.

Stari trg. Tombole pri Petriču v Starem trgu pri Slov. Gradcu se je dne 5. svečana udeležilo silno veliko ljudstva in nabrala se je lepa svota za občinske uboge. Nastopil

je prvokrat mladi tamburaški zbor starotrški in žel obilo hvale in priznanja.

Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj priredi v nedeljo dne 11. febr. ob 4 uri popoldne v gostilni gsp. Blaža Vindiša na Štukih poučen shod in veselico s sledečim vspešnim: 1. Kako se sadi mlado drevje, poučuje g. prof. M. Cilenšek. 2. Nekaj lepih nauk za naše kmečko ljudstvo, podaja * * *. 3. Deklamacije in petje. 4. Šaljiva tombola. 5. Prosta zanava. — Slovenci in Slovenke ptujske okolice, pridite vsi na ta poučni in zabavni shod!

Čitalnica v Brežicah imela je 28. januarja t. l. svoj občini zbor; izvoljen je bil novi odbor, ki se je v seji dne 30. jan. t. l. sledeče konstituiral; Josip Šetinc, predsednik; Andrej Levak, preds. namestnik; Miha Balon, blagajnik; Anton Umek; knjižničar; Ignacij Supan, tajnik, Mešiček Jožef, Agrež Jožef, odbornika; dr. Schmirmaul in Polanšek, odb. namestnika.

Družba sv. Mohorja v lavantinski škofiji.

(Dalje.)

Naslednji pregled naj vspešnega posamezne župnije k medsebojnemu tekmovanju. Vspeh bo na ta način najloži.

Normalno ali poprečno število pri nas je, kakor zgoraj razvidno 5-27%; za vse Slovence pa, ako jih štejemo okroglo 1,300.000, 5-23%. — Razvrščene so v sledečem pregledu dekanije s svojimi župnijami po relativnem razmerju, t. j. po redu tako, da je na prvem mestu ona dekanija, v kateri je med 100 prebivalci največ Mohorjanov. Ob enem nam kažejo številke v oklepajih, za koliko je bilo lani udov več (+), ali manj (—) kakor letos, ali je ostalo število jednako (·). In sicer:

1. Dekanija: Braslovče 8-03% in 1173 (+ 6) udov. Župnije: Braslovče z 216 (— 40) udmi; Sv. Pavel v Savinjski dolini 225 (+ 9); Št. Andraž 114 (+ 2); Sv. Jurij ob Taboru 171 (+ 28); Vransko 150 (— 1); Gomilsko 110 (+ 8); Sv. Martin na Paki 159 (+ 3); Marija Reka 28 (— 3).

2. Dekanija Gornjigrad 7-81% in 1352 (+ 117) udov. Žup.: Gornjigrad 159 (— 2); Novaštifta 50 (+ 7); Šmartno 102 (+ 47); Rečica 281 (+ 76); Sv. Frančišek na Stražah 96 (— 9); Mozirje 135 (— 1); Šmihelj 52 (— 7); Marija Nazaret 74 (+ 14); Luče 88 (— 6); Ljubno 154 (+ 2) Solčava 161 (— 6).

3. Dekanija Ljutomer 7-39% 2050 (+ 4) udov. Župnija Ljutomer 510 (+ 18); Sv. Peter pri Radgoni 400 (·); Sv. Križ 251 (+ 20); Sv. Jurij 252 (— 15); Kapela 270 (— 29); Sv. Anton 155 (— 26); Mala Nedelja 167 (+ 33); Veržje 45 (+ 3).

4. Dekanija Celje 7-09% in 1445 (+ 119) udov. Žup. Celje 434 (+ 34); Žalec 266 (+ 37); Griže 152 (+ 22); Teharje 192 (+ 15); Sv. Peter v Sav. dol. 125 (+ 26); Polzela 144 (+ 10); Galicija 80 (— 25); Gotovlje 55 (+ 3).

5. Dekanija Sv. Lenart 170 (+ 22); Sv. Ana 128 (— 10); Sv. Benedikt 217 (+ 27); Sv. Jurij 200 (— 2); Negova 130 (— 20); Sv. Trojica 123 (— 30); Sv. Rupert 185 (·); Sv. Bolfank 113 (+ 6); Marija Snežna 45 (— 13).

6. Dekanija Jarenina 5-92% in 803 (+ 51) udov. Župnija Jarenina 300 (— 15); Št. Ilj v Slov. Gor. 188 (+ 21); Sv. Jakob v Slov. Gor. 160 (·); Sv. Jurij ob Pesnici 47 (+ 4); Svičina 54 (+ 5); Spod. Sv. Kungota 54 (+ 6) udov.

(Konec prihodnjič.)

Listnica uredništva. G. dopisnik iz Prevorja: Vse, kar pišete, je tožljivo. Ne dvomimo, da je resnica, toda ali imate dovolj zanesljivih prič? Torej oprostite! Pač pa prosimo o kmetijstvu! — G. F. P. Bo se vse uredilo, a tiho brez šuma! Pozdrav! — G. dopis. iz Sv. Martina na P.: Prihodnjič! Pozdrav!

Lekarna

Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)

priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročilih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/2 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja**želodečne**

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja**krogljice**

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — skatlja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogljice. 1 skatlja 40 kr., 3 skatljice 1 gld.

Varstvena znamka.

prsni,

pljučni in kašijev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša šelka, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja**protinski**

delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za**kurja očesa,**

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

8-12

Dokt. pl. Trnkóczya**Živinski**

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zametek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. 1 zametek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstvena znamka.

Gornja Radgona.**Dr. Lev Kreft**

zdravnik.

Gornji Gries hišna števil. 9.

Dopisnice-oglednice
po nizki ceni priporoča
tiskarna sv. Cirila, Maribor.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Razpis učiteljske službe.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu nad Lučami je namestiti stalno ali začasno početkom polletnega tečaja leta 1900 služba učitelja.

Z isto so združeni dohodki II. plač. razr. s prostim stanovanjem t. j. eno izbo s pohištvom.

Prosilci za to mesto, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj pošljejo svoje, kakor znano opremljene prošnje do

28. februvarija t. l.

predpisanim potom krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Duhu nad Lučami (Leutschach).

Okrajni šolski svet Arvež dne 17. januarja 1900. 2

Na prodaj

Podčetrkom je malo posestvo pod lahkimi pogoji do 1. sušca t. l. za 800 gld. na prodaj. Isto je v trgu na lepi legi. Hiša je z dvema izbama in kuhinjo. Poleg hlev, škednji itd., lep vrt, njive s sadnim drevjem obdane, vinograd in hosta. Vse se skupaj drži, in je za vsak posel pripravno. Poprašuje se pri **Franu Koprivšek, Podčetrtek.**

Najboljši prah, štupa

za živino

je Erthlov, živinozdravnika na Švicarskem. — Ta prah zabrani, da živina ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne huiša in ostane vedno zdrava, stori pa, da rada žre, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso.

Za vsako vrsto živine prav potrebno. — Opis, kako se rabi, se pošilja zastoni. Dobi se od 4 kg. naprej proti povzetju, kilo po 65 krajcarjev pri komisijonelnem zalagatelju **J. Vrečko, Št. Vid pri Šmarju pri Jelšah.** 2-3

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie, Antverpen

vozi naravnost v

Nori Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.

avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj**IV. Wiednergürtel 20**

ali pa

1

Anton Rebek v Ljubljani — Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck — Bahnstrasse 8.

Na prodaj!

Hiša v prav zivahni ulici v Ptujju z mesarske obrtjo in poleg nekaj polja, se proda pod prav ugodnimi pogoji. — Povpraša se pri **Franu Winkler, Ptuj.**

Na prodaj

vinograda 4 orali, zraven hiša, klet s stiskalnico za grozdje in gozda 10 oralov. Skupaj cenjeno 2800 K. Več se izve pri **Juriju Lorber, posestnik v Naraplah Ptujjska gora.** 1-2

Učenec

z dobrimi spričevali, se sprejme takoj v našo trgovino.

Kmetijska zadr. v Vitanji.

Na prodaj.

Novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj ali pa se tudi zamenja za kako posestvo na deželi. Hiša nese 450 gl. letno. Naslov: **Marija Kicker, Kärntnerstrasse 67, Maribor.**

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo. rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za krās na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti): poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

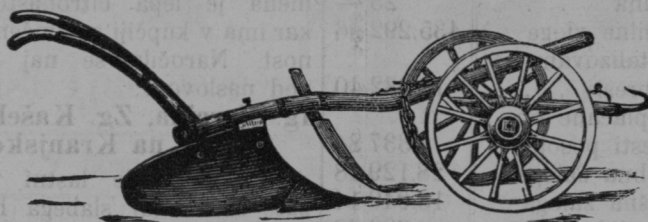
Kovači? Kje kupujete železo?

Najbolje keflaško železo vsake vrste dobi se v zalogi

Ferdinanda Ivanuš naslednika Karola Sima v Poljčanah na kolodvoru.

Šine, vezi za omrežje po 12 kr., osi od 15¹/₂ do 18 kr., pukše po 18 kr. za klg.

Tudi priporočam za spomlad izvrstne škarje za vinograde, motike z jeklom podstavljene, lopate in krampe, železo za pljuge in poznato izvrstne

kose, katere imajo znamenje smreke in tudi za vsako rad jamčim. Za zidanje imam bogato zalogo nabojev, ključavnic, občnih šin, in drugih takih potrebščin.

V zalogi vedno svež romanski, portlandski cement iz tovarne na Zid. mostu.

Nizke cene.

Deteljno in travno seme prav zanesljivo.

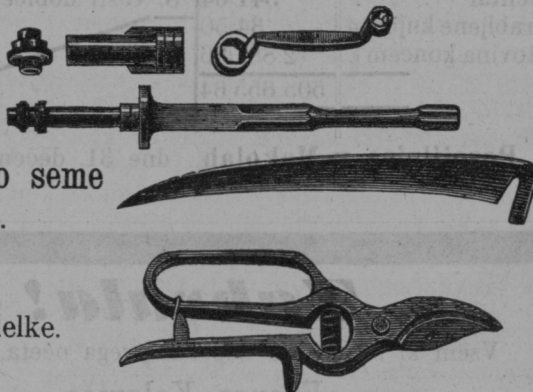
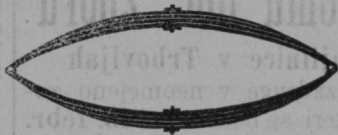
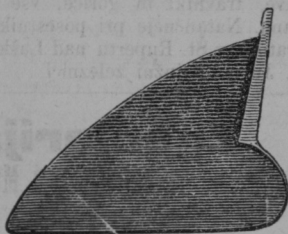
Kupujem

po najvišji tržni ceni razne deželne poljske pridelke.

Priporočam tudi svojo bogato zalogo

špecerijskega in manufakturnega blaga po najnižji ceni, zagotavljajoč pošteno in skrbno postrežbo.

Priporoča se udano zgornji.

Organist

Mladenič, izurjen organist, tudi cerkovnik, ki je z odliko zgotovil ljubljansko orglarsko šolo, ter bil že na službi, želi dobiti službo kot organist, v kakem večjem kraju. Zmožen je voditi tudi večje zборе. Ponudbe: «T.S. organist» poste restante Vransko.

Razglas!

Za obnovev okrajnega mosta na Hvacu pri Lehniki v tiru Kolarske okrajne ceste II. vrste, potrebuje okrajni odbor sledeči hrastovi les:

24 stupov (Piloten) 24/25 cm. močni, snažno na rob obtesani in špičeni 8 m. dolgi,

2 blazinke (Kronhölzer) 26/22 centimetrov močne, 7 m. dolge, snažno na rob obtesane,

24 perut (Wasserruthen) 10/15 centm. močne, 7 metrov dolge in snažno na rob obtesane,

12 komadov lesa za sedla (Sattelholz) 26/32 cm. močni, 3 m. dolgi, snažno na rob obtesani,

12 komadov lesa za sedla (Sattelholz) 26/32 cm. močni 1.7 m. dolgi, snažno na rob obtesani,

6 komadov lesa za podpore (Unterzüge) 20/20 cm. močne, 7 metrov dolge, snažno na rob obtesane,

2 komada lesa za podzidnice (Mauerbänke) 20/20 cm. močne, 7 metrov dolge, snažno na rob obtesane,

36 komadov lesa za podpirale (Sattelstreben) 15/15 cm. močne 1.2 m. dolge, snažno na rob obtesane,

20 komadov lesa za podpirale za ograjo (Geländerstreben) 13/13

cm. močne, 1.5 m. dolge snažno na rob obtesane,

L s mora v zimi sekan in brez belolesa in razpok biti in se povabijo tisti, kateri hočejo zaznamovani les pripraviti, da vložijo najdalje do 10. februvarja t. l. pismene zapečatene oferte pri okrajnem odboru in naznanijo ceno lesa in se konečno opozorijo da se mora ves zaznamovani les k mostu na Hvacu najdalje do 15. marca t. l. spraviti in se bo tam prevzel.

Načelnštvo okrajnega odbora v Ptui dne 26. januarja 1900.

V najem

se da takoj hiša na deželi s sočivskim in sadnim vrtom pri Pragarskem. V hiši se nahaja štacuna in žganjarija. To se lahko prevzame ali tudi ne. Tudi je hiša prav ugodna za kakega rokodelca. Vpraša se: **Tegetthoffova cesta št. 34, v usnjariji.**

V Leskovcu pri Ptui

lahko službo organista in cerkovnika takoj nastopi samec, ki si je tega popolno vešč. Znanje kakega obrta ima prednost; spretnost v trgovini priporočena. Oglasiti se je pri župniku. 1-2

Zidar išče

se z dobrimi spričevali (oženjen) za večletno službo; ki zna ob enem nekoliko kolarsko, mizarsko ali tesarsko delo ima prednost. Ponudbe sprejema do 1. marca oskrbnštvo graščine: **Klenovnik pošta Vinica (hrvaško).** 1-2

Spopolnivši svoje zobozdravniške študije na Dunaji, usojam si naznaniti slavnemu občinstvu da se bavim od 1. februvarja t. l. naprej tudi se

zobozdravilstvom.

Izvršujem vsakovrstno zalivanje (plombe) zobov, ustavljam umetne zobe in zobovja po načinih, ki so običajni na dunajskem vseučilišči.

Vransko, 1. februvarja 1900.

Dr. Anton Schwab,

distriktni- in zobozdravnik.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu in p. t. trgovcem vljudno naznanjam, da sem ustanovil in otvoril čisto na novo tvorniško podjetje pod firmo

I. slovenska mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin — Drag. Hribar

Ljubljana Tržaška cesta št. 57

Ta tvornica je opremljena z najnovejšimi stroji na roko in gonilno električno silo tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 do 20.000 ducatov vsakojakih nogavic od priprostih do najfinjših za gospe in gospode, otroke itd. 1-3

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjanje, stučke, telovnike za gospode kakor tudi potrebščine za bicikliste.

Tvornica je postavljena na stališče, da lahko konkurira z vsemi češkimi, kakor tudi saksonskimi tvornicami, bodi glede izdelka kakor tudi cene. — Priporočam se gg. trgovcem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpošteneje.

Dragotin Hribar.

Posojilnica v Makolah

uknjžena zadruha z neomej. poroštvom.

Zadružno stanje (bilanca)

s početkom 1. 1900.

Imetje (aktiva)

Zavezanosti (pasiva)

Predmet	K	h	Predmet	K	h
1. Posojila	428.585	80	1. Deleži: 2095 à 2 K	4.190	—
2. Zaostale obresti	2.819	06	2. Delnina	23	—
3. Naloženi denar:			3. Hranilne vloge	435.292	96
a) v posojilnicah	56.857	62	4. Kapitalizovane obresti	18.032	40
b) v poštni hran.	388	48	5. Predplačane obresti posojil	4.337	84
4. Deleži	202	—	6. Posebna zaloga	28.129	48
5. Delnina	10	—	7. Splošna zaloga	13.049	14
6. Državni papirji	2.730	—	8. Čisti dobiček	2.600	82
7. Prehodni zneski	605	18			
8. Inventar	541	64			
9. Nerabljeni knjižice	34	50			
10. Gotovina koncem l.	12.881	36			
	505.655	64		505.655	64

Posojilnica v Makolah, dne 31. decembra 1899.

Načelnštvo.

Zahvala!

Vsem ki so našega nepozabljivega očeta, ozir. zeta gsp.

Franca Kolariča

spremili k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom pristrčni Bog plati.

Zlasti pa še se posebnost zahvaljujemo slavnemu občinskemu zastopu trga Središče za poklonjen krasni venec in za blaga sočutja, kakor tudi tukajšnjemu gasilnemu društvu za polnoštevilno udeležbo pri pogrebu.

Središče dne 28. januarja 1900.

Žalujoči ostali.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenega
v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

1

Gnoj

se prodaja pri hišniku dragonske vojašnice po 20 kr. 100 klg. Večje množine po dogovoru. 1-2

Baron Twiklovo oskrb. v Mariboru.

Kdor hoče 400 mark⁴³

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

• Semena! •

Cenjene kmetovalce opozarjam na svoje izvrstno seme pravega Kašelskega zelja. Pošiljam ga v zavitkih po 30 gr. za 1 K poštine prosto na vse kraje Avstro-Ogrske. Zadrugam in gospodarskim društvom pri naročilih nad pol klgr. 50% popusta. To zelje naredi lepe trde glave, rodi v vsaki zemlji, ter je najboljša vrsta za kisanje. Barva kislega zelja od mojega semena je lepa citronastorumenjena kar ima v kupčiji zajamčeno prednost. Naročila se naj pošiljajo pod naslovom:

Ig. Mercina, Zg. Kašel, pošta Zalag na Kranjskem.

Prodajam le lastni pridelek zato skrb radi slabega blaga izključena. 1

Vabilo

rednemu obč. zboru

Posojilnice v Trbovljah

registr. zadruge v neomejeno zavezo kateri se bode vršil 15. febr. 1900 ob 2. uri popoldan v posojilnični uradnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrdilo letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Trbovlje, dne 31. jan. 1900

Mlin

na frahamski vodi je na prodaj ali se pa da v najem. Mlin je v dobrem stanu, na tri tečaje. Cena se izve pri g. J. Pišku, posestniku na Spodnji Polskavi. 3-3

Posojilnica v Makolah

Vabilo

rednemu obč. zboru,

ki se bode vršil dne 22. febr. 1900 ob 1. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni s temle dnevnim redom:

1. poročilo ravnatelja.
2. poročilo računskih pregledovalcev.
3. potrdilo letnega računa za l. 1899.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajni nasveti in predlogi.

V Makolah, dne 1. febr. 1900.

Načelnštvo.

Prostovoljna prodaja

posestva: lepo zidana hiša tik farne cerkve ravno pri cesti, stara gostilna, prav pripravna za trgovino, gospodarsko poslopje, njive, travniki in gorice, vse v dobrem stanu. Natančneje pri posestniku Tomažu Tratnik v Št. Rupertu nad Laškem, pošta Št. Jurij ob južni železnici.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 54

Na želodec

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naravni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice 50-50

Najlepša in cenena

darila za vsacega

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

izmed drugih nabožnih reči, molitvenike iz svoje zaloge:

«Venec pobožnih molitev in svetih pesmi.» Vezan v šagrin in zlato obrezo gld. 1.70, vezan v usnje in zlato obrezo gld. 1.60, v usnje z barvano obrezo gl. 1.40.

«Dekliške bukve.» Vezane v usnje z zlato obrezo gld. 1.50, vezane v usnje z barvano obrezo gld. 1.30.

«Duhovni vrtec.» Vezan v usnje z zlato obrezo 85 kr., s kopčo 95 kr.

«Sveto opravilo.» Vezan v usnje z zlato obrezo 55 kr., z barvano obrezo 45 kr.

«Ključek nebeški.» Vezan v polusnje z zlato obrezo 40 kr., v usnje in z zlato obrezo 50 kr.

Dalje se dobijo še molitveniki: Sv. Alojzij, Rafael, Pot v nebesa, Hvalite Boga, Marija Devica, Pobožni otrok itd. itd.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-jevo južno sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolni Maggi-jevim juhinim sladilom.